

Isklatre-orlov i Canada

Carlos Buhler på tilgangen til Curtain Call (125 m, IV, WI6). Bemærk klatreren over øverste søjle, hun er netop kommet forbi det store crack i søjlen.....

Af Hans Bräuner-Osborne

Efter 3 måneders udstationering i Boston er tiden kommet til at udfylde en gammel drøm – at tage orlov fra mit arbejde for at isklatre. Den 31. januar drog jeg således til Banff, Canada hvor jeg havde arrangeret at klatre med en række forskellige partnere den kommende måned.

Den første partner var amerikaneren Carlos Buhler som jeg mødte første gang i Rjukan i 2003. Han har klatret og lavet førstebestigninger i området i over 25 år, så en bedre makker kunne man næppe forestille sig – et leksikon af beta! Hans første spørgsmål var hvordan min form var, og om jeg kunne føre canadisk WI5? Lidt tøvende (da jeg godt kunne regne ud, hvor dette spørgsmål ledte hen) fik jeg svaret at formen var god, da jeg allerede havde isklatret godt en uge sammenlagt i de foregående måneder i USA og i øvrigt vægttrænet ihærdigt op til turen. “Så tager vi ud og klatrer The Sorcerer (210 m, IV, WI5) i morgen kl. 5.00 og du fører cruxet!”.

The Sorcerer er en super klassiker og en af de bedste ruter i The Ghost. Dette område ligger på den østlige side af Rocky Mountains hvor det ikke sner så meget. Da lavinefaren gennem hele februar er svingende mellem 3 og 4 på en skala op til 5 var det således ikke sidste gang jeg tog derud! Eneste “problem” med området er at der ingen veje er derude og det kræver således en 4WD, snekæder og en chauffør med evne og vilje til at misbruge sin truck (såsom Carlos) for at komme ud til ruterne!

Køreturen ud til The Ghost er således altid en oplevelse i sig selv, og vi fik da også prøvet at køre igennem isfyldte floder, grave os ud af snedriver, high-center på klippe m.m. i den kommende måned, men denne dag gik det nu helt glat. Efter den lange køretur var det tid til at vandre i 2 timer i sne, der bare blev dybere og dybere..... The Ghost havde fået mere sne end normalt i år. Da vi gik i skov og derfor ikke kunne se ruten var vi efterhånden kommet til den konklusion, at vi var gået langt og dermed havde mistet chancen for at klatre ruten. Da dagen alligevel var spildt besluttede vi os dog for at fortsætte eksplorationen og så bang kom vi til kløften med The Sorcerer for enden. Den var bare mega imponerende her på afstand med sine fire rebblængder hvoraf de sidste to var vertikale. Sank lige en gang, og så var det ellers

opad i den knædybe sne mod ruten, der viste sig at byde på fantastisk klatring. Jeg fik også ført cruxet (sidste reblængde) og var således meget glad, da vi nåede tilbage til bilen.

“Hjemme” i en lejet lejlighed ventede Line Antoft, Martin Ploug og David Brauner med lidt bekymring på min ankomst. De var selv ankommet efter et roadtrip fra Colorado via Wyoming, hvor de havde isklaret på vejen mod Banff. Der blev udvekslet røverhistorier hvorfor vi kom sent i seng, og de næste par dage klatrede vi således i nogle ‘sports-isklatre’ crags med nemme tilgange (Grotto Canyon og Haffner Creek) for at komme godt i gang. Herefter foreslog Carlos at vi alle tog til Evan-Thomas Creek, hvor der var to 100 meter lange WI4 ruter (Moonlight og Snowline) som vi kunne dele imellem os. Da vi ankom til stedet fik Carlos dog øje på en ny potentiel mix-linie, som vi så kastede os over mens Martin og David klatrede de to WI4 ruter. Klippen var af tvivlsom kvalitet, og jeg var således glad for det store snefelt under mig mens jeg førte første reblængde, der starter med 10 meter drytooling (på dårlige sikringer) efterfulgt af 20 meter is, der langsomt bliver tykkere og stejlere. Det var således en lettelse at få den første skrue sat, da isen endelig blev tyk nok til en stubbie. For enden af isen lavede jeg et anker, hvorefter det var Carlos’ tur til at føre 2. reblængde der begyndte med en giftig travers på dårlige sikringer i ringe klippe. De bedste økseplacering fik han i mos! Da han nåede isen satte han en stubbie, men måtte binde den af, da den gik i klippen godt halvvejs inde. I sin sædvanlige stil udrød han “you gotta be crazy to climb on this” hvorefter han satte endnu en afbundet stubbie til det andet

halvreb og fortsatte opad mod lidt bedre is! Hvor vidt ruten var klatret før er p.t. uafklaret, men uanset hvad var det et fedt lille eventyr at klatre en “skotsk” rute der ikke var beskrevet i guiden. Vores gradering: M5/WI5 R (run-out).

De to kommende uger bød på en lang række spændende eventyr. Sammen med David fik jeg endelig klatret Louise Falls (110 m, II, WI4-5) i -23 °C inkl. den sidste frit-stående crux søjle som jeg opgav at klatre sammen med Carsten P. Cooper-Jensen for 4 år siden pga. samme lave temperatur. Dejligt endelig at få den i kassen selvom det var en kold og våd fornøjelse – utroligt hvordan det kan regne ned ad en rute, når det er så koldt! Jeg tog også en tur ud i det fjerneste hjørne af The Ghost med Carlos for at lede efter ruterne Marion Falls (100 m, III, WI5) og Caroline Falls (50 m, III, WI5), som han aldrig havde klatret. Første gang vi tog derud stoppede vi trucken før en stejl bakke, som vi ikke var sikker på at kunne komme opad igen uden snekæder - og derfor ventede der os 2 timers tilgang. Det blev dog til 5 timers vandren rundt, da vi kom til at gå ind i den forkerte dal! Da vi endelig fandt ruterne var det således for sent at klatre dem, og vi vendte derfor tilbage et par dage senere med Line, Martin, David – og snekæder. Denne gang gav Carlos den virkelig gas og kørte ind af smalle Quad tracks helt op til bunden af Caroline Falls så vi kun havde 10 minutters tilgang! Desværre begyndte det at sne netop som vi stoppede trucken, og da Carlos var bange for ikke at kunne finde tilbage, hvis vores dækspor blev slettet af sneen valgte vi endnu engang at vende om med uforrettet sag. Næsten ikke til at bære, men et par dage senere tog Carlos og jeg derud for tredje gang og fik begge ruter i kassen. De viste sig at være af meget høj kvalitet: Marion Falls med den vildeste crux passage med overhængende mushrooms (første gang jeg har klatret overhængende is) og Caroline Falls, der begyndte med så dårlig is, at jeg først fik sat en skrue 10-15 meter oppe ad ruten. Endnu engang var jeg glad for mit crashpad snefelt nedenfor som jeg dog heller ikke fik brug for denne gang. Det fedeste ved ruterne var dog at de var så fjernt beliggende, at vi nok var de eneste der besteg dem denne sæson – uberørt is er nu bare bedre end hooking på udhakkede populære ruter!

Som den sidste rute med Martin og David valgte vi at klatre en lang rute sammen: Murchinson Falls (180 m, III, WI4+). Vi kørte op af sneklædte veje i

Hans Bräuner-Osborne fører Caroline Falls (50 m, III, WI5) og er lettet over endeligt at få sat sin første isskrue.

Carlos Buhler på anden reb længde af Nemesis (160 m, V, WI6), hvor han har valgt en utraditionel mix-start op af siden af isen.

bilkortege med Carlos og hans ven Wade, der ville klatre en svær mix-route sammen. Godt oppe af Icefields Parkway gik deres bil dog i stå og vi stod længe og rodede med motoren for at få den i gang. Efter godt en time blev vi enige om at vi hellere måtte fortsætte mod vores rute – ellers ville vi ikke kunne nå at klatre den. Carlos og Wade måtte så selv få gang i bilen eller tomle hjemad. Vi havde været lidt nervøse for tilgangen der ender i et potentielt lavine felt. For første gang i mit liv medbragte vi således fuldt lavineudstyr (beeper, probe og spade) samt snesko. Heldigvis var der dog ikke så meget sne, der desuden var forankret med klippe-boulders og is fra ruten (et stort stykke midt på ruten var faldet af!). Lettet over dette gik vi frejdigt op til ruten og soloede det første WI2-3 stykke, så vi kunne klatre ruten i 3 reb længder – én til hver. Jeg havde netop fået sat pinky-rests på mine Petzl Quark isøkser og klatrede derfor uden håndstroppe på de første to reb længder som David og Martin førte. Det gik godt, men alligevel var jeg i tvivl om jeg også turde føre sidste crux-reb længde uden stropperne?! Efter lidt betænkningstid sprang jeg dog ud i det, og det viste sig at blive et vendepunkt i min isklatre-karriere – resten af turen klatrede jeg således uden håndstroppe :-)

Det var så småt begyndt at blive mørkt, da jeg kom til toppen af ruten. Jeg skyndte mig derfor at lave et anker, men min første skrue ramte en skjult vandåre under isen hvorefter det fossede ud med vand gennem skruen! Jeg prøvede forgæves at stoppe hullet med is og sne, men det viste sig umuligt. Da Martin og David kom op til mig var de således gennemblødte og ikke særligt tilfredse! Jeg var derimod tør og nød totalt at stå i ensomheden på toppen af ruten, der nu reflekterede månelysen i de mest fantastiske mønstre. Efterhånden som vi rappellede ned ad ruten steg humøret dog også gevaldigt for Martin og David, og det viser sig at være en værdig afslutning på vores 14 dage sammen i Banff.

Næste dag kom Carsten P. Cooper-Jensen og vi lagde ud med at få ham varmet op i Haffner Creek og på de to WI4 ruter Moonlight og Snowline som jeg jo ikke fik klatret under første besøg. Herefter var det alvor idet vi tog ud til klassikeren Whiteman Falls (95 m, IV, WI6) sammen med Carlos – jeg skulle forsøge at føre min første canadiske WI6 rute. Vi stod på ski ind til ruten, der ligger i de smukkeste omgivelser som i sig selv ville være en tur værd. Da vi kom til ruten

Carsten P. Cooper-Jensen på tynd is på en potentiel ny rute (WI3-4 R) til venstre for Weathering Heights (100 m, III, WI4), The Ghost.

udbrød Carsten “jeg håber du har nerverne i orden” da han som den første så det frosne vandfald. Da jeg lidt senere selv så ruten forstod jeg hans udbrud – det var uden sammenligning det vildeste vandfald jeg nogensinde havde set – mega flakes og mushrooms – og så lige det rindende vand under den øverste crux-halvdel af ruten.... Carsten førte den første WI4 reb længde mellem de store flakes og mushrooms og fik traverseret så meget frem og tilbage at han til sidst måtte lave den vildeste standplads siddende på en kæmpe mushroom frem for at bruge den “normale” klippehule lidt længere oppe. Det var dog fint da det gav mig en chance for at få sat et par gode skrue på et 70° slab, før ruten blev vertikal efter hulen. Reblængden blev konstant sværere og sværere både fysisk og mentalt og kulminerede med overhængende mushrooms siddende på krystal-klar 10-15 cm tyk is med rindende vand under! Jeg var glad for mine erfaringer fra Marion Falls som Carlos førte og sørgede omhyggeligt for ikke at skrue mine isskrue igennem isen ind til vandet for ikke at gentage “succesen” fra Murchinson Falls. Den strukturerede is gav super interessant teknisk klatring, og bagefter blev Carsten og jeg hurtig enig om, at det var den smukkeste og bedste rute vi endnu havde klatret.

Efter en hviledag kastede vi os igen ud i The Ghost, hvor vi fik klatret tre ruter på én dag: Anorexia Nervosa (130 m, III, WI4 R), Weathering Heights (100 m, III, WI4) og endnu en ukendt rute der ikke var beskrevet i guidebogen, men som Carlos måtte klatre (60 m, III, WI3-4 R). Trætte dagen efter besluttede Carsten og jeg at klatre en rute med kort tilgang og endte med at tage til Weeping Wall der med 5 minutters tilgang giver associationer til Rjukan. Væggen er sydvendt, og det var så varmt, at vi ender med at klatre Right-Hand variationen (180 m, III, WI5) i t-shirt, hvilket var en lidt vild oplevelse. Weeping Wall kan byde på virkelig dårlig solbagt is, men vores linie var faktisk af overraskende tør og god kvalitet i forhold til min tidligere oplevelse på Central Pillar (180 m, III, WI5+) fire år tidligere, hvor jeg sked grønne grise hele vejen op ad ruten, mens jeg satte sikringer i slush-ice!

Efter denne “hviledag” foreslog Carlos endnu en WI6 rute, Curtain Call (125 m, IV, WI6) som han havde hørt var in good conditions. Jeg gispede lidt da jeg læste om ruten i guidebogen, der talte om så store mushrooms, at man skulle ofre sin ene arm for at sætte sikringer, men heldigvis så den ikke helt så slem ud, da vi kom tæt på den. Det var dog en lidt syg konstruktion af én reb længde tynd fritstående søjle stab-

Carlos Buhler på tynd is på anden reb længde af en potentiel ny mix-rute (WI5, M5 R) i Evan-Thomas Creek.

let oven på én reb længde fritstående gardin. For at komme op til disse skal man op ad 10-15 meter WI3-4 is som Carsten førte. Desværre havde han svært ved at få varme i en finger som han fik forfrysninger i på vores epik på Borgeau Left (185 m, IV, WI5) i 2004, og derfor valgte han den sikre løsning og bakkede ud. Vi firede ham ned, hvorefter jeg kastede mig ud i at føre 1. reb længde. Jeg klatrede ud igennem et hul i højre side af gardinet og så herefter en lodret groove med mushrooms, der dog så ud til at kunne klatres. Klatringen viste sig at være sublim idet jeg kunne stemme ud med fødderne på hver side af grooven mens jeg navigerer rundt om mushrooms, som jeg så kunne stå på mens jeg satte isskruer og lagde slagplaner for at komme rundt om de næste forhindringer. Den øverste søjle skulle klatres på venstre side, og jeg endte således med at traversere på store flakes under søjlen, der ser virkelig weird ud. Carlos kastede sig herefter ud i at klatre den fritstående søjle på bagsiden indtil han nåede klippeoverhængen. Her i crux fik han malet sig lidt ind i et hjørne, idet han nu skulle vælge mellem at klatre overhængende is eller lave en akavet travers. Han valgte det sidste og kom så ud i en groove midt på den udvendige side af søjlen, hvorefter det bare var med at komme op til ankeret. Lidt senere stod jeg i samme crux ved klippeoverhængen, hvor jeg fik mig lidt af en overraskelse idet jeg nu kunne se at hele søjlen var revnet på langs. Jeg stirrede ind i et 3-5 cm bredt crack, mens jeg lavede de akavede travers bevægelser. Samtidigt var det som altid lidt nervepirrende at gå fra en indbildt sikkerhedsfølelse fra bagsiden af en søjle til at komme ud på ydersiden og få masser af luft under fødderne. Halvvejs i traversen måtte jeg således stoppe mig selv og få vejtrækningen på plads – selvom klatring faktisk ikke var super svær, var det mentalt krævende og jeg havde grebet for voldsomt om økserne – underarmene pumpede unødvendigt meget! Snart var jeg dog i grooven, hvor jeg kunne stemme fødderne ud mod siderne mens jeg havde økserne i midten, hvilket gjorde klatringen betydeligt nemmere. Jeg tillod en lille glæde at plante sig i mig – om lidt ville endnu en Canadisk super klassiker være i kassen :-)

Næste dag tog Carsten hjem mens jeg havde endnu et par dage tilbage sammen med Carlos. Vi ville gerne lave ét stort projekt som afslutning og valget faldt på en af mine drømmeruter: Nemesis (160 m, V, WI6) på Stanley Headwall. Ruten, der er en af de største klassikere overhovedet, var desværre truet af lavinefare af

En våd Martin Ploug laver abalakov anker på toppen af Murchinson Falls (180 m, III, WI4+).

et snefelt under og over ruten, men vi besluttede os alligevel for at tage skituren ind til ruten (2 timer) for at kigge på forholdene. $\frac{3}{4}$ -del oppe mod ruten mødte vi to slovenere – de var vendt om efter at snefeltet op mod naboruten Suffer Machine whoompede under dem. Carlos og jeg kiggede lidt på hinanden men besluttede alligevel at fortsætte, da vi dels var på ski (de var på snesko) og da snefeltet op mod Nemesis er fladere og mindre lavineudsat. Da vi begyndte at zig-zakke op ad snefeltet bad jeg en stille bøn om at ruten ikke levede op til sit navn i dag, og lidt senere åndede jeg lettet op ved bunden af ruten. Den nederste halvdel af ruten var 70-80 meter lodret klatring op ad et 1-2 meter bredt gardin til et plateau med et klippeanker, mens den øverste halvdel startede med en frygtet 15-20 meter lang travers ad struktureret is efterfulgt af 60 meter lodret klatring. Carlos havde klatret ruten én gang før (20 år tidligere!), hvor han førte nederste del, så han ville gerne føre anden del denne gang. Jeg kastede mig derfor ud i at klatre gardinet. Det gik rigtig fint, men jeg kunne ikke finde en beskyttet standplads på det smalle gardin, så da jeg nåede enden af 60 meter rebene valgte jeg at

fortsætte og klatre parallelt. Lidt grænseoverskridende at klatre parallelt WI6, men jeg vidste at Carlos ikke ville styrte og trække mig ned og samtidigt var jeg meget omhyggelig med ikke at løsne is ned i hovedet på ham. Efter 15-20 meter parallel klatring nåede jeg ankeret, som jeg hurtigt fik sat mig ind i, hvorefter jeg sikrede Carlos op til standpladsen. Herefter valgte han at klatre på siden af vandfaldet, hvorved han kunne stemme ud på klippen med venstre fod. Til sidst blev siden af isen dog så smal, at han blev tvunget ud på traversen. Den viste sig heldigvis fra sin gode side i år, idet han kom ind i en ishule/ishylde, hvor han kunne traversere uden at være for eksponeret, indtil han fandt en god linie opad. Super underholdene klatring som jeg nød at følge op til hans anker.

Det var begyndt at sne mens Carlos førte anden reblængde, og det væltede nu ned med spindriften. Jeg håbede bare at hele snefeltet ovenfor ikke ville komme ned i hovedet på os! Sidst vendte Carlos om på dette sted, men faktisk var der stadig ca. 20 meter til toppen af ruten. Vi overvejede kort at vende om, men nej – denne gang skulle ruten gøres færdig! Jeg fik udstyret og traverserede lidt tilbage mod venstre indtil jeg fandt en god groove opad. "God" er måske så meget sagt, da klatringen godt nok var relativ nem, da jeg kunne stemme ud til siderne med fødderne, men til gengæld virkede grooven som en tragt for spindriften. Flere gange blev jeg således blændet af sne og måtte vente på at spindriften aftog så jeg atter kunne se noget. Til sidst nåede jeg dog toppen af ruten. Det var en fantastisk følelse at stå her på toppen af Nemesis i full on alpine forhold. En total kulmination på min måned i Canada og en bedre afslutning på min isklatre orlov kunne jeg ikke have forestillet mig!

Besøg <http://www.climb.dk/Canada2008.html> for mange flere billeder og mere detaljerede beskrivelser af ruterne.

Øverst: Carlos Buhler på den afsluttende travers på 1. reblængde af Curtain Call (125 m, IV, WI6) hvor han overvejer hvilken rute han skal vælge op ad den fritstående søjle ovenfor. Bemærk den smukke udsigt over the Icefields – et af de smukkeste gletsjer områder i verden!

Nederst: Carsten P. Cooper-Jensen på hans standplads på White-man Falls (95 m, IV, WI6) ovenpå en mega stor mushroom med fødderne i fri luft.

Modstående: Carlos Buhler fører de overhængende mushrooms på anden reblængde af Marion Falls (100 m, III, WI5).

